

**PALANGOS MIESTO SAVIVALDYBĖS
VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS
2017 METŲ VEIKLOS ATASKAITA**

BENDROJI DALIS

Palangos miesto savivaldybės viešoji biblioteka yra kultūros įstaiga, kurioje renkami, tvarkomi, saugomi spaudiniai bei kiti dokumentai, atsižvelgiant į miesto istorines tradicijas, ekonominių ir kultūrinių vystymą. Bibliotekos veikla yra sudėtinė Palangos miesto savivaldybės 2017 metų kultūros programos (Nr. 08) dalis.

Biblioteka veiklai vykdyti naudojasi Savivaldybės tarybos patikėjimo teise suteiktomis patalpomis Vytauto g. 59, 61 ir pagal panaudos sutartį Šventosios g.1. Biblioteka užima 1652 kv. m. patalpas.

Lankytojai aptarnaujami (centrinė biblioteka) – 6 dienas, 51 val. per savaitę, skyriuje Šventosios biblioteka – 5 dienas, 42 val. per savaitę, vaikų literatūros skyriaus poskyryje „Gintaras“ – 5 dienas, 45 val. per savaitę. Biblioteka lankytojus aptarnauja nuo 10 val. iki 19 val., šeštadieniais – iki 16 val. Paskutinė mėnesio darbo diena – sanitarinė (švaros) diena, lankytojai neaptarnaujami.

Visų amžiaus grupių, socialinių sluoksnių ir poreikių vartotojams sudarytos sąlygos naudotis bibliotekos paslaugomis, yra keltuvai, judėjimo negalią turintiems vartotojams įrengti įvažiavimai į visus skyrius bei administraciją. Šventosios biblioteka vartotojams su judėjimo negalia nepritaikyta.

Bibliotekos struktūroje 2017 m. pokyčių nebuvo. Struktūroje trys skyriai – vaikų literatūros, Šventosios biblioteka, vartotojų aptarnavimo. Filialų bibliotekos struktūroje nėra.

I. FONDO BŪKLĖ

Palangos miesto savivaldybės viešojoje bibliotekoje formuojamas bendruomenės poreikius tenkinantis universalus dokumentų fondas.

Fonde 2017 m. gruodžio 31 d. yra 85084 fiz. vnt. dokumentų, iš jų:

grožinės literatūros – 51459 fiz. vnt., t.y. 60,48%, 2016 m. – 65,19%;

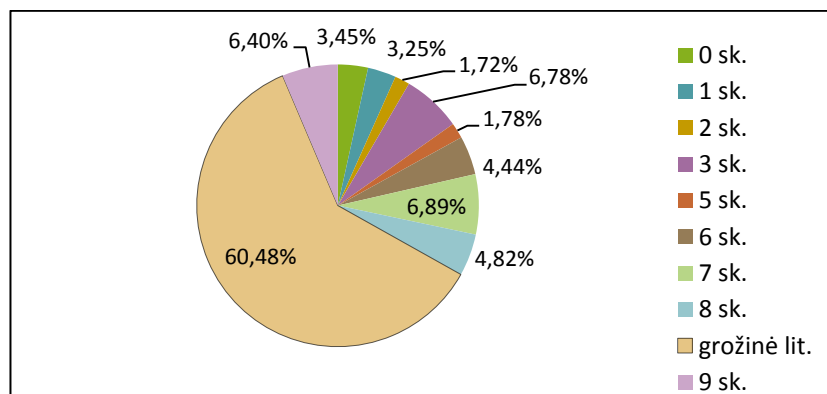
įvairių mokslo šakų (toliau – šakinė) literatūros – 33625 fiz. vnt., t.y. 39,52%, 2016 m. – 34,81%.

Šakinės literatūros fonde daugiausia yra 7 skyriaus Menas. Fotografija. Žaidimai. Sportas, 3 skyriaus Visuomenės mokslai, 9 skyriaus. Geografija. Biografijos. Istorija dokumentų.

Vaikams iki 14 metų skirtos literatūros – 12978 fiz. vnt., t.y. 15,25%, 2015 m. – 15,39%. Dokumentų lietuvių kalba – 93,74%. Iš užsienio kalbų daugiausia leidinių rusų (3,82%) ir anglų (1,46%) kalbomis.

Iš viso fonde yra 25014 pavadinimų dokumentų, t.y. 1 pavadinimo vidutiniškai po 3,4 egz. Skaitmeninių dokumentų yra 195 fiz. vnt., 128 pavadinimų.

Diagrama Nr. 1 Dokumentų fondo sudėtis pagal turinį (UDK).

2017 m. buvo pereita prie bendrosios fondo apskaitos tik LIBIS programoje. Apskaitos duomenys (gavimas, nurašymas, fondo judėjimas) suformuojami LIBIS programa.

Seniausia bibliotekos fonde esanti knyga – 1824 m. išleista L. Rėzos parengta „Biblia, tai esti Wissas Szventas rastaz Seno ir Naujo testamento, lietuwiszkay perstatytas“.

2017 m. bendrojoje fondo apskaitoje yra 97 komplektai, 23 pavadinimų neterminuoto saugojimo kraštotyriminiai periodiniai leidiniai. Seniausias periodinis fondo leidinys – 1886 m. išleistas laikraštis „La limande“ („Plekšnė). 2017 m. turimi 4 numeriai išversti iš prancūzų kalbos.

Gavimas, nurašymas, fondo patikrinimas

2017 m. gauta 3039 fiz. vnt., 1434 pavadinimų, iš jų:

grožinės literatūros – 2209 fiz. vnt., 881 pavadinimo, t.y. 72,69% naujų dokumentų;

šakinės literatūros – 830 fiz. vnt., 553 pavadinimų, t.y. 27,31% naujų dokumentų;

Naujų dokumentų paskirstymas skyriams:

1617 fiz. vnt. (53,21%) – vartotojų aptarnavimo skyriui;

984 fiz. vnt. (32,80%) – vaikų literatūros skyriui;

438 fiz. vnt. (14,41%) – skyriui Šventosios biblioteka.

Literatūros vaikams iki 14 metų įsigyta 889 fiz. vnt., t. y. 29,25% naujų dokumentų. 2017 m. gauta 17 dokumentų skaitmeninėse laikmenose, iš jų 5 – regimieji, 12 – garsiniai.

2017 m. gauti dokumentai sudaro 3,57% viso fondo.

2017 m. gauta 379 fiz. vnt. ir 164 pavadinimų daugiau negu 2016 m.

Fondo dokumentams (be periodikos prenumeratos) iš viso gauta 15515,67 Eur, iš jų 2895,67 Eur – savivaldybės lėšos, 12620,00 Eur – valstybės lėšos. Pagal sutartį su LR Kultūros ministerija, įsigyjant fondo dokumentus už valstybės biudžeto lėšas, prioritetą teikiamas lietuvių autorių kūriniais ir vaikų literatūrai.

Už 2017 m. gautas finansavimo lėšas įsigyto 1 dokumento vidutinė vertė – 7,82 Eur, t.y. 0,14 Eur mažiau negu 2016 m. Užsakymų išpildymas geresnis, dokumentai pirkti iš 12 tiekėjų. Tai gerai organizuotų viešųjų pirkimų rezultatas. Fondo komplektavimui tai yra reikšmingi rodikliai.

Fondas papildytas ir nemokamai gautais dokumentais (parama, dovana, perdavimai – Kultūros tarybos finansuoti leidiniai ir kt.) – 1219 fiz. vnt.

Periodikos prenumerata

Periodika prenumeruojama tik savivaldybės biudžeto lėšomis. 2017 m. lėšos prenumeratai – 4904,33 Eur.

2017 m. biblioteka prenumeravo 132 komplektus periodinių leidinių, iš jų 100 komplektų žurnalų ir 32 – laikraščių. Iš viso prenumeruoti 114 pavadinimų leidiniai.

Prenumeratos sąrašas parengiamas atsižvelgiant į vartotojų pageidavimus ir leidinių pasiūlą. Užsakomi kultūriniai leidiniai, jie yra skaitomi – „Kultūros barai“, „Šiaurės Atėnai“, „Literatūra ir menas“, „7 meno dienos“, „Muzikos barai“, „Nemunas“. Prenumeruojamas profesinis bibliotekininkų žurnalas „Tarp knygų“. Dėl didesnio lankytojų srauto, vasaros mėnesiams populiariausių leidinių užsakyti papildomi komplektai.

Labiausiai skaitomi laikraščiai „Palangos tiltas“ ir „Vakarinė Palanga“, todėl jų prenumeruojama po 5 komplektus (iš jų po 1 Šventosios bibliotekai).

Periodiniai leidiniai skaitomi tik bibliotekoje, į namus neišduodami. Labai populiarūs moterims skirti žurnalai, interjero, psichologiniai, apie sodą ir daržą priežiūrą. Vaikams užsakomi visi leidiniai, kurių prenumerata yra. Periodinių leidinių asortimentas ir komplektų kiekis yra pakankamas. 2017 m. sutvarkyta periodikos apskaita LIBIS programoje.

2017 m. nurašyta – 9598 fiz. vnt. Nurašymo priežastys:

5141 fiz. vnt. – susidėvėję ir vartotojų sugadinti;

4421 fiz. vnt. – nerasti per patikrą;

36 fiz. vnt. – vartotojų prarasti.

2017 m. vasario 28 d. baigtas vartotojų aptarnavimo skyriaus fondo patikrinimas, pradėtas 2016 m. kovą. Fondo patikrinimas yra lėtas, daug darbo sąnaudų reikalaujantis procesas. Šio skyriaus fondo patikrinimu baigtas ir viso bibliotekos fondo patikrinimas. LIBIS programos apskaita atitinka faktinę fondo būklę. Fondo patikrinimas pavyko sėkmingai, darbai buvo atliekami nepertraukiant vartotojų aptarnavimo.

Fondo apyvartos rodiklis – 1,45 (2016 m. – 1,40).

Aprūpinimas dokumentais

Statistikos departamento duomenimis Palangos miesto savivaldybėje gyventojų 2017 m. – 15463. Palangos miesto civilinės metrikacijos duomenys skiriasi nuo statistikos departamento duomenų, tikėtina, dėl skaičiavimo metodikos. Išvestiniai rodikliai skaičiuojami vadovaujantis viešai pateikiama statistikos departamento informacija.

Aprūpinimas dokumentais:

1 gyventojui tenka 5,50 dokumentai (iš viso);

1 gyventojui tenka 0,20 naujai gautų (2017 m.) dokumentų;

1 registruotam vartotojui tenka 14,20 fiz. vnt. fondo dokumentų;

1 registruotam vartotojui tenka 0,51 fiz. vnt. naujai gautų dokumentų.

Gautos piniginės lėšos, tenkančios 1 gyventojui, dokumentams įsigyti:

su periodika – 1,32 Eur, iš jų: 0,82 Eur valstybės lėšų; 0,50 Eur savivaldybės lėšų;

be periodikos – 1,01 Eur, iš jų: 0,82 Eur valstybės lėšų; 0,19 Eur savivaldybės lėšų.

II. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS

Biblioteka dalyvavo Klaipėdos apskrities viešosios I. Simonaitytės bibliotekos regioniniame tyrime „Jaunimo poreikiai bibliotekoje“. Proporcingai registruotų tikslinės grupės (14-29 metų) vartotojų skaičiui, biblioteka apklausė 47 respondentus.

2017 m. nuo liepos 17 d. iki rugsėjo 16 d. biblioteka vykdė Vartotojų pasitenkinimo teikiamomis paslaugomis tyrimą. Tyrimui naudotas LR kultūros ministerijos parengtas klausimynas. Gautos 167 anketos. Net 97,59% respondentų teigė, kad rekomenduotų biblioteką kitiems ir 2% – galbūt rekomenduotų. Aukščiausiai (daugiau kaip 90% visiškai patenkinti) įvertintos bibliotekos sritys: aptarnavimo kokybė (paslaugumas, informacijos suteikimas ir pan.), bibliotekininkų konsultacijos ir pagalba ieškant informacijos, patalpos, darbo laikas. Mokymų įvertinimai žemiausi (44%), tačiau net 43% respondentų atsakė nesinaudojantys šia paslauga arba neturintys nuomonės, tikėtina, kad įvertinimui įtakos turėjo tai, kad ši paslauga neaktuali poilsiautojams. 54,26% apklaustųjų – Palangos arba Šventosios gyventojai, kiti – kurorto svečiai, besinaudojantys bibliotekos paslaugomis.

Registruoti vartotojai, lankytojai

2017 m. registruotų vartotojų skaičius – 5992, t.y. 13% mažiau nei 2016 m.

Perregistruoti – 3894, naujai užregistruoti – 2098.

Vaikų iki 14 metų užregistruota – 1182.

Vartotojų skaičiaus sumažėjimas atitinka visuomenės pokyčių tendencijas.

Vartotojų registracija vykdoma tik automatizuotai – LIBIS programos Skaitytojų aptarnavimo posistemėje, todėl gaunami statistiniai duomenys išsamūs ir pagal įvairius paieškos kriterijus.

Registruotas vartotojas bibliotekoje apsilankė vidutiniškai 17,74 karto. Aktyvių abonentų (pasinaudojusių bibliotekos paslaugomis, apskaitomomis LIBIS, ne mažiau kaip 3 kartus per metus) – 83,49%. Šis rodiklis per metus padidėjo 20,33%, tai rodo, kad vartotojai yra patenkinti bibliotekos teikiamomis paslaugomis, apsilankymai nėra vienkartiniai. Daugiausia aktyvių abonentų buvo grupėje „Dirbantieji“ (23%), „Poilsiautojai“ (22%) bei vaikai iki 4 klasės (12,19%).

Dauguma vartotojų naudojami visomis bibliotekos paslaugomis. Vartotojai, kurie naudojami tik vieša interneto prieiga, sudaro 6,16% visų registruotų vartotojų.

2017 m. 26 vartotojai užsiregistravo virtualiai ir, atvykę į biblioteką, gavo skaitytojo pažymėjimą.

Vartotojai, apskaitomi grupėje darbinio pavadinimu „Poilsiautojai“, sudaro 20,63 % visų registruotų vartotojų (2016 m. – 27,81 %).

Sprendžiant skolininkų problemą, 2017 m. pasiekta neblogų rezultatų, skolininkai reaguoja į raginimus paštu. Gerokai sumažėjo skolininkų, nes 24,10% (2016 m. – 17,4) vartotojų registracijos metu nurodė el. pašta ir gavo automatizuotus LIBIS programos raginimus, priminimus apie skolą bibliotekai. El. paštu daugiausia pasiekiami dirbantieji, poilsiautojai bei vyresniųjų klasių mokiniai.

Gyventojų sutelkimas – 38,74%.

Apsilankymų skaičius 2017 m. – 106317, iš jų 1182 – vaikai iki 14 metų. Mažesnis registruotų vartotojų skaičius neturėjo neigiamos įtakos apsilankymų rodikliui (2017 m. 3,97% daugiau apsilankymų negu 2016 m.).

Lankomumas – 17,74. Vaikų iki 14 metų lankomumas – 20,86 (2016 m. buvo 13,27).

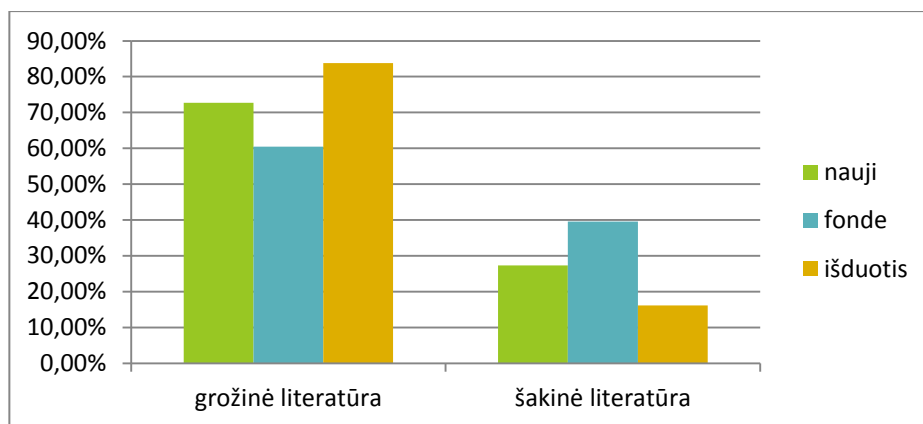
Dokumentų išduotis

Iš viso išduota dokumentų – 123727 fiz. vnt., iš jų vaikams iki 14 metų – 32920 fiz. vnt. Dokumentų išduotis: 60546 fiz. vnt. – į namus ir 63181 fiz. vnt. – vietoje.

Vidutiniškai 1 vartotojui per metus išduota 20,65 fondo dokumentų; vaikui iki 14 metų – 27,85.

Vartotojams vienu metu išduodama ne daugiau kaip 5 leidiniai, kuriuos galima 3 kartus pratęsti. Leidinio panaudą galima savarankiškai pratęsti nuotoliniu būdu per bibliotekos el. katalogą.

Diagrama Nr. 2 Grožinės ir šakinės literatūros procentas naujų leidinių, fonde ir išduotyje.

Grožinės literatūros išdavimas kasmet yra didesnis nei šakinės. 2017 m. grožinės literatūros į namus išduota 83,82%, šakinės – 16,18% (LIBIS duomenys).

Iš aukščiau pateiktos diagramos matyti, kad santykinai grožinės literatūros išduotis yra didesnė nei dokumentų kiekis gavime ir visame fonde. Šakinės literatūros kiekis fonde yra

perteklinis, nes ši literatūra greit sensta, vartotojams aktualiausi prieš 3–4 metus išleisti leidiniai įvairiomis mokslo šakomis. Būtent šakinė literatūra yra fondo optimizavimo galimybė.

2017 m. daugiausiai kartų skaitytojams išduotos knygos (duomenys iš LIBIS SAP):

Suaugusiųjų skaitytojų populiariausių grožinių knygų penketukas:

Silva Rerum/Kristina Sabaliauskaitė. – Vilnius, 2015.

Tarakonai/Jo Nesbo. – Vilnius, 2016.

Riba/Sandra Brown. – Vilnius, 2015.

Vila Sicilijoje/Rasanna Ley. – Vilnius, 2015.

Žinau, kas tai padarė/Steve Mosby. – Vilnius, 2017.

2017m. daugiausiai skaityta grožinė verstinė literatūra. Populiariausi autoriai – Jo Nesbo, Sandra Brown, John Grisham, Santa Montefiore, Hannah Kent.

Kristinos Sabaliauskaitės istorinis romanas „Silva Rerum“ skaitytojų mėgiamas ir kiekviena nauja dalis yra labai populiari. Ketvirtoji romano dalis buvo labiausiai 2017 m. skaitoma knyga, išduota 111 kartų. Bibliotekos skaitytojams patinka ir Ginos Viliūnės (romanas „Imperatoriaus meiluzė“) bei Irenos Buivydaitės (romanas „Tikros ir netikros seserys“) kūryba.

Suaugusiųjų skaitytojų populiariausiųjų šakinės literatūros knygų penketukas:

Aktoriai, režisieriai ir studentai/Nijolė Narmontaitė. – Vilnius, 2016.

Kaip nugalėti: vienuolio, kuris pardavė „Ferrari“, aštuoni gyvenimo ir verslo išminties ritualai/ Robin Sharma. – Kaunas, 2015.

Laukinė: [kelionė, kuri išlaisvins moters sielą]/Cheryl Strayed. – Kaunas, 2015.

Maži įpročiai – dideli pokyčiai/ Lavija Šurnaitė. – Vilnius, 2016.

Iš Šventosios praeities/Mikelis Balčius. – Palanga, 2016.

Tarp 5 skaitomiausių patekusi istorinė M. Balčiaus knyga yra bibliotekos leidinys. Jau ne pirmi metai, kai bibliotekoje fiksuojama knygų, susijusių su miesto istorija, geri išduoties rodikliai.

2017 m. fiksuota nauja tendencija – populiarėja knygos, skirtos savarankiškam užsienio kalbų mokymuisi, pvz. „Anglų kalba aktyviems senjorams“, „Rusų kalba per 30 dienų“ ir kt.

Vaikų iki 14 metų populiariausiųjų knygų penketukas:

Visos Linos Žutautės knygos apie *Kakę Makę*

Dama ir valkata – S.I., 2008

Linksmybės baseine/Bill Matheny – Kaunas, 2015.

Katinėlis Juodis: nedorėlis lietutis/[Any Hsu Liu] – Vilnius, 2016.

Musė Bzz – Kaunas, 2015.

Jau ketvirtus metus iš eilės vaikų skaitomiausia autorė yra Lina Žutautė. Vaikų pasirinkimams didelę įtaką daro socialinė aplinka, literatūrinis personažas tapęs prekės ženklu, nors lietuvių vaikų literatūroje pastaraisiais metais atsirado ir kitų ne mažiau dėmesio vertų kūrinių.

2017 m. 950 vartotojų naudojosi užimto leidinio rezervavimo galimybe ir daugiausiai tai darė savarankiškai per bibliotekos el. katalogą.

Vartotojai pamėgo knygų lentyną „Bibliotekininkas rekomenduoja“, pasitiki bibliotekininkų kompetencija ir skaito šias knygas, tad lentyna dažnai atnaujinama.

Skaitomumas (bendras) – 20,65. Vaikų skaitomumas – 27,85.

Darbo vietos, vartotojų mokymai

Vartotojams bibliotekoje yra 117 darbo vietų, iš jų 23 kompiuterizuotos, kurios visos tinklinės ir su internetu prieiga. Kompiuteriai vartotojams: 10 interneto skaitykloje, 4 Šventosios

bibliotekoje, 6 vaikų literatūros skyriuje. Skaitykloje yra 2 el. knygų skaityklės, tačiau jomis vartotojai naudojami retai. Elektroniniu bibliotekos katalogu vartotojai naudojami abonemente.

Mokymų gyventojams buvo 925 val. Mokymus „Kompiuterinio raštingumo pradžiamokslis“ lankė 56 gyventojai, o mokymus „Išmanieji įrenginiai ir jų galimybės“ – 77 senjorai. Šie senjorų mokymai yra neformalaus suaugusiųjų švietimo priemonės.

Interneto skaitykloje vartotojams labai aktualios individualios konsultacijos ir darbuotojų pagalba. Statistiniai duomenys apie bibliotekoje vykusius gyventojų mokymus pateikiami į Lietuvos bibliotekų portalą „3 erdvė“.

Tarpbibliotekinio abonemento paslauga 2017 m. pasinaudojo 3 vartotojai. Išsiųsti 3 užsakymai, gauti 3 originalūs dokumentai ir 20 kopijų. Užsakymų iš kitų bibliotekų negauta. TBA paslauga vartotojams beveik neaktuali, nes yra ir kitų galimybių gauti leidinius iš įvairių Lietuvos bibliotekų.

Mokamos paslaugos

Mokamų paslaugos teikiamos pagal 2014 m. rugsėjo 30 d. savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintą sąrašą ir įkainius.

Už mokamas paslaugas gauta 3817,39 Eur (124,39 Eur daugiau negu 2016 m.) Vartotojams padarytos 30986 kopijos; t.y. 4518 kopijų daugiau negu 2016 m. Kopijas automatizuotai apskaito kopijavimo aparatas.

Bibliotekos teikiamos kopijavimo, skanavimo, spausdinimo paslaugos yra labai populiarios, nes vartotojams patogiu tai atlikti kompiuterizuotoje darbo vietoje, dažnai ir be darbuotojo pagalbos. Biblioteka yra vienintelė vieša vieta mieste, kur po 17 val. ir šeštadieniais teikiamos šios paslaugos. Kopijavimo paslaugos bibliotekoje yra pačios pigiausios Palangoje: nespalvotų A4-0,07 Eur, A3-0,14 Eur ir spalvotų A4-0,43 Eur, A3-0,87 Eur.

LIBIS vieningas skaitytojo pažymėjimas kainuoja 1,45 Eur; vaikams, moksleiviams, pensininkams ir neįgaliesiems – 0,58 Eur. Skaitytojo pažymėjimas yra nuolatinis.

Biblioteka iš patalpų nuomos gavo pajamų – 4118,41 Eur.

Iš viso 2017 m. specialiųjų lėšų (už patalpų nuomą ir mokamas paslaugas) gauta 7935,80 Eur.

Renginiai

Kultūriniai renginiai neatsiejama bibliotekos veiklos dalis. Organizuoti susitikimai su knygų autoriais, atlikėjais, profesionaliais menininkais ir dar pradedančiais kūrėjais. Vyko Nacionalinės bibliotekų savaitės #tuesibiblioteka renginiai, Metų knygos rinkimai, nacionalinis diktantas, intelektinis žaidimas „Auksinis protas“. Per nacionalinę „Knygų Kalėdų“ akciją gauta 103 knygos dovanų. Visuose skyriuose tradiciškai rengtos teminės literatūros ir dokumentų parodos, skirtos rašytojų jubiliejams ir valstybinėms šventėms, įvairioms sukaktims.

2017 m. bibliotekoje vyko 165 renginiai, iš jų 104 parodos. Visi bibliotekos renginiai yra nemokami.

2017 m. išleistas 8-asis bibliotekos leidinys – „Neblėstanti žvaigždžių šviesa. Alvydo Šeduikio gyvenimas, veikla, kūryba“. Knygos sudarytoja ir tekstų autorė A. Šeduikio žmona Aldona Šeduikienė. Knygoje publikuojami A. Šeduikio laiški, poezija, vertimai ir kiti tekstai, artimųjų bei draugų atsiminimai. Naujojo bibliotekos leidinio pristatymas vyko gruodžio 2 d., susirinkusieji vos tilpo į bibliotekos renginių salę.

Knygų pristatymai ar susitikimai su autoriais – būtina bibliotekos veiklos dalis. 2017m. jų būta nemažai, vieni planuoti, kiti įvyko dėl palankiai susiklosčiusių aplinkybių: susitikimas su knygos „Su dvivamzdžiu ir plunksna“ autoriumi Donatu Žuoliu, Sigutės Ach albumo „Balta ir spalvota“ pristatymas, Juttos Noak knygos „Raudonos pelytės“ pristatymas, A. J. Greimo 100-osioms metinėms skirta popietė ir Rimtauto Kašponio knygos „Greimas arti ir toli“ pristatymas, susitikimas su Dalia Kutraite ir knygos „Nokstančių bananų kvapas“ pristatymas, Elenos Pečerskajos kūrybos vakaras, Aido Jurkšto knygos „Lietuvos švyturių istorija“ pristatymas Šventosios bibliotekoje, Janinos Sirutienės knygos „Ketvirtį amžiaus globotiniams buvome mama

ir tėčiu“, Virginijaus Vaičiūno albumo „Iš medžio iškirsti stebuklai“ pristatymas, Adelės Daukantaitės knygos „Skambutis sielai“ pristatymas, susitikimas su menininke ir knygos „Žemaitijos balsai ir daiktai“ pristatymas (autorės Eglė Čejuskaitė-Gintalė ir Viktorija Daujotytė).

Muzikiniai renginiai – operos atlikėjų Irenos Milkevičiūtės ir Antano Tveragos koncertas, Valstybės dienai skirtas koncertas, susitikimas su Giedre Kaukaite, šventinis koncertas „Giesmė į tylą“, Jono Endrijaičio poezijos ir muzikos vakaras Šventosios bibliotekoje, tradicinis renginys „Kalėdinė klasika“, dalyvaujant tenorui Rafailui Karpiui.

Būta ir kitų įvairių renginių: garsų terapijos „Afrobūgnų rato“ užsiėmimas, Erasmus studentų koordinacinis susitikimas, diskusija „Ar liksime istorijoje kaip išsivaikščiojusi tauta?“, „Žaliosios europiečių atostogos 2017“ diskusija „Ar Palanga taps Tenerife?“, pokalbiai apie archainę simboliką su Audrone Bukauskiene, psichologo Dariaus Ruikio paskaita apie meditaciją, susitikimas su visuomeninio sveikatos klubo „Žolinčių akademija“ lektore žolininke Janina Danieliene ir jos paskaita „Gamtos dovanos – mūsų maistui ir sveikatai“, gydytojos dietologės Lauros Romeraitės-Kuklienės paskaita „Sveikos mitybos principai: tiesa ir mitai“.

2017 m. bibliotekoje vyko intelektualinio žaidimo „Auksinis protas“ du turai. Pavasarį protų mūšiai tęsėsi 14 antradienių ir juose dalyvavo 14 komandų, o rudenį – 12 protų mūšių ir dalyvavo 15 komandų. Komanda „Rakūnai“ ir vėl buvo neįveikiami.

Biblioteka gegužės 5 d. organizavo Europos dienių skirtą šventę bendruomenei „Europos pėdsakai Palangoje“. Balandį įvairių miesto švietimo įstaigų ugdytiniai dalyvavo rašinių ir piešinių konkurse, pateikta 150 kūrybinių darbų, geriausieji buvo eksponuojami šventėje. Renginio dieną vyko orientacinės varžybos, kuriose dalyvavo 5 komandos. Šventė prasidėjo Jūratės ir Kastyčio skvere, kur, skambant Palangos orkestro atliekamam Europos himnui, buvo pakeltos vėliavos. Orkestro vedama eisena žygiavo į parką, prie Rotondos. Šventės teritorija buvo papuošta Europos simbolika. Dalyviai smagiai leido laiką „Europietiškoje iškyloje“, klausydamiesi koncerto, skanaudami pasienietišką košę, vaikai dėliojo Europos žemėlapi. Renginys „Europos pėdsakai Palangoje“ buvo projektinė veikla.

Parodų eksponavimui bibliotekoje pritaikytos 6 erdvės. Per metus eksponuota apie 850 meno kūrinių, jų atlikimo technika labai įvairi: Rasos Užpelkytės tapyba „Menama – tikra“, Stasio Overlingo kūrybinių darbų paroda, Audronė Bukauskienė „Šventosios uostui“, Juozo Griušio kūrybos paroda „Mano meno dienoraščiai“, Gražinos Oškinytės-Eimanavičienės paroda „Piliakalniai“, Valentino Varno tapyba „Žiema, vasara“, Giedriaus Venckaus medžio darbų paroda, Arvydo Gudo grafika, Silvijos Drebeckaitės tapyba „Pamario legendos“, Irenos Piliutytės tekstilės portretai „Lietuvos kultūros veikėjai – raštijos pradininkai“, tautinio ornamento interpretacija šiuolaikinėje tekstilėje „Tradicija ir dabartis“, Ulos Šimulynaitės komiksų paroda „Keliaujantis iliustracijų lagaminas“, Sergejaus ir Aleksandro Vasiljevų paroda „Skirtingi ir panašūs“, Birutės Mockuvienės fotografijos Šventosios bibliotekoje „Dar sukim ratelį“, Guodos Korsakaitės tapyba „Niekio naujo negaliu pasakyti“, „Šilko“ klubo retrospektyvinė 10 metų veiklos tapybos ant šilko paroda ir kt.

Ypatingo lankytojų dėmesio sulaukė kilnojamoji Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro dokumentinė paroda „Vilko vaikai: duonos keliu iš Rytų Prūsijos į Lietuvą 1945-1948“. Paroda bibliotekoje buvo eksponuojama 2 mėnesius. Parodą sudarė 22 mobilūs standai ir 10 mobilių monitorių. Stenduose buvo pateikta istorinė įvykių Rytų Prūsijoje apžvalga, paremta vilko vaiko dalį patyrusio 21 asmens istorija, iliustruota fotografijomis ir dokumentais, žemėlapiais; monitoriuose – 12 filmuotų autentiškų liudijimų lietuvių ir vokiečių kalbomis. Ši paroda buvo viešinama dviejuose Vokietijos dienraščiuose, ją aplankė ir kruizinių laivų, atvykusių į Klaipėdą, keleiviai iš Vokietijos.

Bibliotekos renginių vaikams tikslas – skatinti skaitymą ir auginti naują bibliotekos vartotojų kartą. Bibliotekoje vyko įvairaus amžiaus mokinių ekskursijos Vaikų literatūros skyriuje, kuriose vaikai supažindinti su bibliotekininko darbu, knygų fondo išdėstymu ir paieška jame, informuoti apie bibliotekos teikiamas paslaugas. Parodose eksponuota daugiau kaip tūkstantis įvairių vaikų darbų. 2017-aisiais tęsėsi vaikų literatūros skyriaus bendradarbiavimas su Klaipėdos Adomo Brako dailės mokykla. Surengtos 6 šios mokyklos jaunųjų menininkų piešinių

parodos. Klaipėdos moksleivių saviraiškos centro keramikos studijos „Žiezdrė“ mokinių keramikos darbai stebino autorių (R. Blijūtės, M. Baranovskajos, S. Bertašiūtės, E. Kaubrytės, E. Keliuotytės) fantazija ir kruopštumu.

Labai populiarius vaikų literatūros autorius Vytautas Račickas balandžio 27 d. susitiko su jaunaisiais palangiškiais. Vytautas Račickas pristatė naujausią savo knygą „Tetulė Ulė, septintoji šlepetė ir mafija“. Vaikai drąsiai diskutavo, uždavė autoriui klausimus, į kuriuos sulaukė nuotaikingų ir nuoširdžių atsakymų.

Rugsėjo 19 d. vyko knygos „Baltijos valdovė“ pristatymas, į kurį atvyko leidėja Eglė Jokužytė. „Baltijos valdovė“ – tai unikali knyga, skirta regintiems ir regos negalią turintiems vaikams. Tai ne tik reginčiųjų ir Brailio raštu parašyta, simboliais iliustruota, bet ir įgarsinta knyga. Susitikimo metu leidėja pasakojo apie tokių knygų poreikį.

Vykdydama Etninės kultūros plėtros programos priemonę „Palangos krašto etnografiniai ypatumai vaikams. Žvejyba. Vėjai. Gintarai“, biblioteka organizavo vaikams 5 edukacinius užsiėmimus. Apie žvejybą, palangiškių ir šventojiškių žvejybos papročius, vaikams pasakojo bei vaizdinę medžiagą demonstravo palangiškis, patyręs žvejys kraštotyryninkas Saulius Žulkus. Vaikai, apžiūrėję lektoriaus atneštus žvejybos įrankius, įsitikino, kad žvejyba – sunkus ir daug specifinių žinių reikalaujantis amatas. Užsiėmimus apie gintarus vedė Palangos Gintaro muziejaus darbuotojos. Jos supažindino su gintaro istorija, gydomosiomis savybėmis, gintaro naudojimu ne tik papuošalų ar meno dirbinių gamyboje, bet ir kosmetikoje. Vaikai patys kūrė kompozicijas ant popieriaus, medžio žievės, kankorėžio, dekoravo jas gintarais, džiovintais paparčiais, kerpėmis, plunksnomis, kitomis gamtoje rastomis priemonėmis. Edukacinių užsiėmimų apie pajūrio vėjus lektoriai – Mikelis Balčius ir Saulius Žulkus. Vaikams buvo pademonstruota, kad pajūrio vėjai, žvejyba ir gintaras sudaro darnią visumą ir yra labai susiję. Vaikai klausinėjo, kaip susidaro vėjai, kuo jie naudingi, kodėl kyla audros, kaip pajūrio krašto gyventojai vadina skirtingų krypčių vėjus.

Vaikų literatūros skyriuje tarptautinė tolerancijos diena buvo paminėta Palangos miesto pradinių klasių mokinių darbų paroda „Aš gyvenu draugiškoje aplinkoje“. Iš popierinių spalvotų rankyčių buvo padaryta kompozicija – Lietuvos kontūras, išmargintas valstybės vėliavos spalvomis.

Trečius metus biblioteka organizuoja edukacinius užsiėmimus vaikams „Advento ketvirtadieniai bibliotekoje“. Gruodį edukacinių užsiėmimų metu vaikai gamino šventinius atvirukus, kalėdinius žaisliukus iš kankorėžių, karoliukų, blizgučių, kaspinėlių, karpė, klijavo. Tokiais unikaliais darbais buvo papuošta Vaikų literatūros skyriaus eglutė.

Bibliotekos įvaizdžio formavimas

Informacija apie bibliotekos veiklą pateikiama internetinėje svetainėje www.palangamvb.lt ir socialinio tinklo Facebook paskyroje. Svetainė 2017 m. aplankyta 11364 kartus. 54,61% svetainės lankytojų yra nauji, 2017 m. pirmą kartą applankę svetainę. Labiausiai domimasi naujienomis, katalogais, renginiais ir parodomis vaikams, kraštotyros sąrašų „Palangos vardai“, bibliotekos darbo laiku. Facebook paskyrą seka 886 asmenys, gausiausia sekėjų amžiaus grupė nuo 25 iki 34 metų, paskyrą aktyviausiai lanko 45–54 metų asmenys. Per metus patalpinta daugiau kaip 450 unikalių nuotraukų iš bibliotekos veiklų. Per metus renginių skelbimai pasiekė ~57000 facebook vartotojų.

Veikla viešinama ir vietinėje spaudoje, profesiniame žurnale „Tarp knygų“, Klaipėdos apskrities viešosios I. Simonaitytės bibliotekos Regiono bibliotekų tinklaraštyje.

2017 m. bibliotekos darbuotojai paskelbė 17 publikacijų, 32 žinutes įvairiuose informacijos skaidos šaltiniuose. Spaudoje paskelbtos 98 publikacijos apie biblioteką.

III. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYROS VEIKLA

Bibliotekos informacijos paieškos sistemą sudaro elektroninis katalogas bei informacinis dokumentų fondas (enciklopedijos, žinynai, žodynai). Korteliniame kataloge informacija

neatnaujinama, paieška nevykdoma. Visas fondas yra elektroniniame kataloge, paiešką galima atlikti tiek bibliotekoje, tiek nuotoliniu būdu, www-opac paieškų statistika – 5539.

Automatizuotų bibliografinių įrašų elektroniniame kataloge yra 88570, iš jų 2955 parengti 2017 m. Per metus parengta analizinių (straipsnių) įrašų 1228.

Gautos 2255 informacinės užklauskos, iš jų 37 – elektroninėmis priemonėmis. Atsakyta į visas vartotojų užklauskas. Užklauskų, lyginant su 2016 m. sumažėjo net 47%, tai yra labiausiai sumažėjęs bibliotekos veiklos rodiklis per metus. Tačiau tai apspindi gyvenimo realybę – informacija lengvai pasiekama internetu, dauguma gyventojų naudojami išmaniais įrenginiais.

Prenumeruojamos duomenų bazės: INFOLEX praktika ir 8 užsienio duomenų bazių paketas. Šias duomenų bazes centralizuotai bibliotekoms prenumeruoja Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka. Duomenų bazėmis galima naudotis bibliotekoje arba per nuotolį, gavus prisijungimo slaptažodį. 2017 m. tik vienas vartotojas naudojosi užsienio duomenų bazėmis, o pagal lietuviškos teisinės duomenų bazės INFOLEX prisijungimų skaičių palangiškiai yra 13 vietoje tarp 66 bibliotekų. INFOLEX operacijų – 10031. Palangiškiams teisinė informacija aktuali ir šios bazės panaudojimas kasmet labai geras.

2017 m. elektroninės paslaugos:

25504 – interneto seansai;

281 – atsiųstųjų dokumentų;

2627 – atsiųstųjų įrašų;

3852 – virtualių apsilankymų.

Daug vartotojų turi nešiojamus kompiuterius, bei kitus mobiliuosius įrenginius, todėl vis daugiau naudojasi bevieliu internetu bibliotekoje.

Kraštotyros veikla

Bibliotekos kraštotyros fonde sukaupta, susisteminta ir aprašyta daug vertingos informacijos apie Palangą. Bibliotekos interneto svetainės skiltis „Kraštotyra“ yra labiausiai lankoma. Informacija nuolat atnaujinama.

2017 m. gruodžio 31 d. duomenimis kraštotyros fonde 1948 vnt. 1551 pav. dokumentų. Per metus fondas papildytas 31 vnt., 27 pav. Fonde yra ir neinventorinti dokumentai: teminių publikacijų segtuvai, žurnalų ir laikraščių komplektai, rankraštiniai albumai, rankraščių ir kt. Nuotraukų fonde yra 626 įrašai. El. žinyne „Palangos vardai“ yra 121 asmens biografijos.

Kraštotyros skaitykloje pildomi personalijų ir periodinių leidinių iškarpu segtuvai iš miesto ir respublikinių laikraščių bei žurnalų ir tai yra pati populiariausia kraštotyrynė medžiaga. 2017 m. pradėti pildyti 7 nauji personalijų bei teminiai segtuvai.

Paruoštas „2017 metų žymių Palangos datų kalendorius“, kuriame pažymėtos istorijos, kultūros įvykių ir iškilų Palangos asmenybių sukaktys. Kalendorius viešinamas bibliotekos svetainėje. El. žinynas „Palangos vardai“ papildytas 20 personalijų biografijomis.

Bibliografija „Palangos viešoji biblioteka. 2013–2017“ papildyta 2017 metų įrašais (98 pozicijos). Ši bibliografija sujungta su anksčiau parengta bibliografija „Palangos viešoji biblioteka. 1937–2012“. Taigi Palangos viešosios bibliotekos 80-mečiui skirta bibliografija „Palangos viešoji biblioteka. 1937–2017“ (apimtis – 112 lapų).

Bibliotekos svetainei parengtos 2 virtualios parodos: apie Palangos progimnaziją, R. Baden-Povelį.

Genocido centro Tuskulėnų rimties parko memorialiniam kompleksui, rengiamai ekspozicijai „Projektas – homo sovieticus“, nuskenuota 230 nuotraukų apie Palangos sanatorijų darbą tarybiniu laikotarpiu.

Parengti 2 virtualūs maršrutai: „Maldos vietos Palangoje“ (8 objektai) ir „Žymių žmonių atminties ženklai Palangoje“ (17 objektų). Maršrutų tekstai ir nuotraukos įkelti į virtualų „Krašto paveldo gidą“, administruojamą Klaipėdos apskrities viešosios I. Simonaitytės bibliotekos.

Redaguotas ir papildytas virtualus vadovas po Palangos kapines www.palangoskapines.lt. Šio virtualaus vadovo naudojimas 2017 m.: 926 naudotojai, 1354 seansai, 67% naujų naudotojų. Daugiausiai peržiūrų: S. Povilaitis, L. Alminas, E. Adiklienė, B. Dvarionas.

Vykdamas Etninės kultūros plėtros programos priemonę, sutvarkyta, suskaitmeninta, redaguota 1993 m. Šventojoje ir jos apylinkėse vykusios ekspedicijos medžiaga. Unikaliajoje medžiagoje užfiksuota analogų neturinčios Šventosios latvių (kuršininkų) bendruomenės gyvenimo būdas ir papročiai. Iš viso: 501 nuotrauka, 37 piešiniai ir brėžiniai, 400 lapų tekstinės informacijos. Nuotraukos suskirstytos pagal temas: architektūra, interjeras, baldai, tekstilė, žvejyba, buities įrankiai ir rakandai, kapinės, senųjų šventojiškių portretai, senų nuotraukų apie Šventąją ir šventojiškius reprodukcijos. Piešiniuose ir brėžiniuose užfiksuoti šventojiškių ir Būtingės gyventojų pastatai bei jų puošybos elementai: klėtys, ūkiniai pastatai, jaujos, pirtys; baldai; krosnys; kapinių kryžiai; audinių ir mezginių raštai; žvejybos įrankiai. Rankraštiniame medžiagoje – šventojiškių kuršininkų pasakojimai, dainos, smulkioji tautosaka, liaudies kosmologija, medicina, burtai, pasakojimai apie žvejybą ir jos papročius, įrankius, vėjus, gimtųjų, vestuvių, laidotuvių papročius ir kt. Suskaitmeninta ir susisteminta ekspedicijos medžiaga saugoma duomenų saugykloje bei aprašyta el. kataloge (218 įrašų). Tradiciniu formatu nuotraukos, piešiniai, brėžiniai, tekstai saugomi kraštotyros skaitykloje.

IV. PERSONALAS

2017 m. bibliotekoje dirbo 29 darbuotojai, iš jų – 24 profesionalūs bibliotekininkai.

Profesionalių bibliotekininkų:

su aukštuoju išsilavinimu – 18;

su aukštesniuoju išsilavinimu – 6;

Bibliotekoje veikia Lietuvos bibliotekininkų draugijos (LBD) skyrius.

Kovo 30 d., atlikus visas teisės aktų nustatytas procedūras, vyko konkursas į Vaikų literatūros skyriaus vedėjo pareigas. Apie konkursą skelbta www.portalas.vtd.lt. Dėl informacijos apie konkursą laimėjusį pretendentą kreiptasi į STT ir, gavus atsakymą, skirta į vaikų literatūros skyriaus vedėjo pareigas.

Bibliotekos darbuotojų kvalifikacijos kėlimo planuoti nėra galimybių – iš anksto nežinoma kvalifikacijos priemonių pasiūla, nes dažniausiai tai yra kitų įstaigų projektinė veikla arba reakcija į naujus teisės aktus. Seminarai yra brangūs.

Bibliotekos atstovai dalyvavo Lietuvos savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacijos ir Lietuvos bibliotekininkų draugijos konferencijose, ES informacijos tinklo koordinaciniuose susitikimuose. 2017 m. bibliotekininkai dalyvavo mokymuose, seminaruose ir kituose kvalifikacijos kėlimo renginiuose: „Kūrybinės aplinkos kūrimas ir pritaikymas vaikams/asmenims, turintiems autizmo spektro sutrikimų“, „Vartotojų aptarnavimas Abonementų skyriuje“ (stažuotė), „Vadovų ir darbuotojų ugdymas“, „Naujojo darbo kodekso praktinis įgyvendinimas“, „Kaip bendrauti su asmenimis, turinčiais negalią“, „Spaudinių rekatalogavimas“ (stažuotė), „Bibliotekos, kaip atminties institucijos vaidmuo, saugant krašto istorinį-kultūrinį palikimą“, „Skaitymo vaidmuo ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo procese“, „Kultūros paveldo objektų (atvirukų, rankraščių, nuotraukų, negatyvų ir kt.) bibliografinių įrašų kūrimas LIBIS programa“.

Kvalifikuoti darbuotojai dalyvavo seminaruose „Darbo apmokėjimo reforma viešajame sektoriuje: valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo užmokestis, atostoginiai, premijos, pašalpos ir kompensacijos“, „Viešieji pirkimai: 2017 metų didieji pasikeitimai“.

Veiklos efektyvumo rodikliai, tenkantys 1 bibliotekininkui:

vartotojų – 250;

lankytojų – 4430;

išduoties – 5155 fiz. vnt.

V. MATERIALINĖ BAZĖ

Viešosios tvarkos bei vartotojų ir darbuotojų saugumo užtikrinimui įsigytos 8 vaizdo kamerų komplektas su 2 įrašymo įrenginiais. Vartotojams kompiuterių pakanka. 2017 m.

bibliotekai skirti 3 nauji kompiuteriai viešai interneto prieigai pagal projektą „Bibliotekų kompiuterizavimas 2016“, administruojamą Lietuvos nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos. Pagerintos sąlygos darbuotojams – 2 stalai, 7 darbo kėdės.

2017 m. pertvarkyta skaitykla – didžioji dalis fondo perkelta į abonementą, skaitykloje palikti tik informaciniai leidiniai. Įrengta erdvė renginiams, šiam tikslui įsigyta 70 kėdžių.

VI. FINANSAVIMAS

Finansavimas ir pajamos (su projekto lėšomis)

Gauta lėšų – 353741,80 Eur, iš jų:

326642,77 Eur – savivaldybės biudžeto asignavimai;

12620,00 Eur – valstybės biudžeto asignavimai (knygoms);

7935,80 Eur – už mokamas paslaugas;

453,23 Eur – finansinė parama;

225,00 Eur – projekto Europos dieniai lėšos - savivaldybės kofinansavimas;

900,00 Eur – projekto Europos dieniai lėšos, gautos iš ES;

4965,00 Eur – valstybės biudžeto asignavimai 2017 m. padidintiems atlyginimams ir socialinio draudimo įmokoms

Išlaidos (su projekto lėšomis)

Išlaidos – 353741,80 Eur, iš jų:

20420,00 Eur – knygoms ir periodinių leidinių prenumeratai;

278304,09 Eur – darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms, iš jų:

212980,93 Eur darbo užmokesčiui,

65323,16 Eur socialinio draudimo įmokoms;

19002,93 Eur – ryšių ir komunalinėms paslaugoms;

6514,32 Eur – patalpų remontas;

8928,63 Eur – ūkinis inventorių;

20571,83 Eur – kitos išlaidos.

VII. IŠVADOS

Šventosios biblioteka nepritaikyta vartotojams su judėjimo negalia

Baigtas viso fondo patikrinimas

Sumažėjo registruotų vartotojų

Didėjantis aktyvių abonentų skaičius

Vartotojai labai gerai įvertino bibliotekos teikiamas paslaugas

Sumažėjo informacinių užklausų

Gerai teisinės duomenų bazės INFOLEX panaudojimo rodikliai

Darbuotojų kvalifikacijos kėlimas neplaningas

Sumažėjo skolininkų

Įrengta erdvė renginiams

Parengė

Direktorius

Kęstutis Rudys